

Արձանագրություն
Մտավոր խնդիրների գնահատման
18 տարեկանից բարձր տարիքի անձանց համար

Օրգանիզմի ֆունկցիաներ և մարմնի կառուցվածք

Օրգանիզմի ֆունկցիաներ		Որակիչ
b110	Գիտակցության ֆունկցիաներ Գիտակցության ակտիվության և զգոնության, գիտակցության աստիճանի, անընդհատության և որակի ֆունկցիաների /օրինակ՝ գիտակցության կորուստը, ստուպոր, էպիլեպտիկ նոպա, կոմա, վեգետատիվ վիճակները, դեղորայքի ազդեցությամբ փոփոխված գիտակցությունը, դելիրիումը և այլն/	
b114	Կողմնորոշման ֆունկցիաներ	
	Տեղանքի մեջ կողմնորոշման (օրինակ՝ գիտակցում է գտնվելու վայրը, անմիջական շրջակայքը, քաղաքը կամ երկիրը)	
	Անձի մեջ կողմնորոշման (օրինակ՝ գիտակցում է սեփական անձը, ճանաչում է իր անմիջական շրջապատի այլ անձանց)	
	Տարածության մեջ կողմնորոշման (օրինակ՝ ընկալում է սեփական մարմինն անմիջական ֆիզիկական տարածության հարաբերությամբ)	
b117	Ինտելեկտուալ ֆունկցիաներ Տարիքին համապատասխան գիտելիքի, իրազեկվածության և մտածելու կարողության	
b122	Ընդհանուր հոգեւոցիալական ֆունկցիա Սոցիալական փոխհարաբերություններ հաստատելու համար անհրաժեշտ անձնային և միջանձնային հմտությունների ձևավորում, օր.՝ մարդկանց հետ և սեփական եսի միջև փոխհարաբերությունների, կապվածության առնչվող դժվարություններ, շրջապատի հետ շփումից ակտիվ խոսափում:	
b130	Էներգիայի և եռանդի ֆունկցիա Հաստատուն ձևով քայլեր ձեռնարկելու, կոնկրետ կարիքները բավարարելու և նպատակները իրականացնելու ֆունկցիաներ, օր.՝ առույգությունը, կենսունակությունը և այլն:	
b134	Քնելու ֆունկցիա Քնի տևողությունը, քնի անընդհատությունը, անքնությունը, գերքնությունը և այլն:	

b140	Ուշադրության ֆունկցիաներ Արտաքին ազդակների, երևույթների, խոսքի կամ հրահանգների նկատմամբ ուշադրության կենտրոնացման կայունության, շարժողականության, բաշխման /օրինակ՝ ցրվածություն, գերակտիվություն, անտարբերություն և այլն/	
b144	Հիշողության ֆունկցիաներ Ինֆորմացիան ընկալելու, այն պահելու, ֆիքսելու և հետագայում վերարտադրելու ունակության / վերջին ժամանակների կամ անցյալի իրադարձությունները մտաբերելու կամ առօրյա իրադարձությունները՝ դեղորայք ընդունելը, ուտելը և այլն/	
b147	Հոգեշարժական ֆունկցիաներ Մարմնի մակարդակում շարժողական և հոգեբանական իրադարձությունները կառավարելու յուրահատուկ ֆունկցիաներ (օր.՝ ստերիոտիպային շարժումներ, կատատոնիա, նեգատիվիզմ, էխոպրաքսիա, էխոլալիա և այլն)	
b152	Հուզական և վարքային ֆունկցիաներ Հույզերի կարգավորման, աֆեկտի, տխրության, տագնապի, հուզական անկայունության, լարվածության, ատելության կարգավորման	
b156	Ընկալման ֆունկցիաներ	
	Տեսողական ընկալում՝ Առարկաների /իրերի ձևի, չափի, գույնի ընկալման /ներառյալ հոգեսենսոր խանգարումներ, տեսողական հալուցինացիաները, պատրանքները մետամորֆոպսիա, մակրոպսիա, միկրոպսիա և այլն /	
	Լսողական ազդակների՝ ինչյունների, ձայների, ձայնի աղբյուրի, ձայնի բարձրության ընկալման /ներառյալ լսողական հալուցինացիաները, պատրանքները/	
	Շոշափողական ընկալում՝ հարթ/անհարթ մակերեսը, տաքը/սառը, բութ/ծակող իրերը, ցուրտը/շոգը շոշափելով զգալու, ընկալելու /ներառյալ զգայական հալուցինացիաները, ֆանտոմային ցավերը, հիպեսթեզիա, հիպերսթեզիա, ազնոզիա և այլն/	
b160	Մտածողության ֆունկցիաներ Մտածողության, մտքի տեմպի, ձևի, բովանդակության, մտածողության կառավարման (օրինակ՝ մտքի տեմպի դանդաղում, մտքի սայթաքում, մտքի կանգ, դատարկախոսություն, զառանցանքներ, սևեռում մտքեր և	

	այլն)	
b164	Բարձրագույն ճանաչողական ֆունկցիաներ Դատողություններ անելու և բազմաթիվ տարբերակներից նմանություններ և տարբերություններ գտնելու Իրադարձությունները ըստ ժամանակագրական հերթականության դասավորելու (օրինակ՝ հիշել թե որ դեպքն որից առաջ է տեղի ունեցել) Տեղեկատվությունը ընկալելու, վերլուծելու, տրամաբանելու, մտքում պահելու և փոխանցելու, խնդրի լուծումներ գտնելու	
b167	Լեզվի հոգեկան ֆունկցիաներ Բանավոր խոսքի և նշանախոսության ընկալում	
b530	Քաշի պահպանման ֆունկցիաներ Թերքաշություն, գերգիրություն, կախեքսիա և այլն	

Մարմնի կառուցվածք		որակիչ
s110	Գլխուղեղի կառուցվածք	

9

(d) Գործունեություն և մասնակցություն

ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ		Կատարողականի որակիչ	Կարողության որակիչ
d1. ՍՈՎՈՐԵԼԸ ԵՎ ԳԻՏԵԼԻՔ ԿԻՐԱՌԵԼԸ			
d110	Դիտելը (նայելը) Տեսողական ազդակներն ընկալելու նպատակով տեսողության զգայարանը նպատակաուղղված /մտադրված կերպով օգտագործելը, ինչպես օրինակ՝ առարկային հետևելը, մարդկանց դիտելը, մարզական իրադարձություն, որևէ անձի կամ խաղացող երեխաներին նայելը:		
d115	Լսելը Լսողական զգայարանի միջոցով լսողական ազդակների գիտակցված ընկալում, օրինակ՝ մարդու ձայնը լսելը, երաժշտություն ունկնդրելը:		
d140	Կարդալ սովորելը Գրավոր նյութերը (այդ թվում՝ Բրայլի այբուբեն և այլ խորհրդանիշներ) սահուն և անսխալ կարդալու հմտությունը զարգացնելը, ինչպես օրինակ՝ նիշեր և այբուբեններ ճանաչելը, գրված բառերը ճիշտ		

ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ		Կատարողականի որակիչ	Կարողության որակիչ
	արտասանելը և բառեր ու բառակապակցություններ հասկանալը:		
d145	<u>Գրել սովորելը</u> Ձայներ, բառեր կամ բառակապակցություններ ներկայացնող խորհրդանիշներ (այդ թվում՝ Բրայլի այբուբեն կամ այլ խորհրդանիշներ) արտաբերելու հմտությունը զարգացնելը, ինչպես օրինակ՝ ուղղագրության և քերականական կանոններին հետևելը:		
d150	<u>Հաշվել սովորելը</u> Թվերով աշխատելու և պարզ ու բարդ մաթեմատիկական գործողություններ կատարելու այնպիսի հմտությունները զարգացնելը, ինչպիսիք են գումարման և հանման մաթեմատիկական նշանները գործածելը և խնդիր լուծելիս ճիշտ մաթեմատիկական գործողություններ կիրառելը:		
d155	<u>Հմտություններ ձեռք բերելը</u> այնպիսի հմտությունների ձեռքբերումը ինչպիսիք են գործիքները կամ խաղալիքներ գործածելը կամ խաղեր խաղալը:		
d160	<u>Ուշադրության կենտրոնացնելը</u> Կոնկրետ ազդակների վրա մտածածին կենտրոնանալը, միջավայրում փոփոխությունների վրա ուշադրությունը կենտրոնացնելը: Միջավայրի որոշակի տարրերին մտադրված ուշադրություն դարձնելը, ինչպիսիք են ֆիզիկական կամ սոցիալական ազդակների որակի, քանակի կամ ուժգնության փոփոխությունները		
d161	<u>Ուշադրությունը պահպանելը</u> <i>Համապատասխան ժամանակահատվածում կոնկրետ գործողություններին կամ առաջադրանք- ներին ուղղված ուշադրությունը մտադրված կերպով պահպանելը:</i>		
d163	<u>Մտածելը</u> Մտքեր, գաղափարներ և պատկերներ ձևակերպելը		

ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ		Կատարողականի որակիչ	Կարողության որակիչ
	(բառախաղ, մտագրոհ, խորհել)		
d166	<u>Կարդալը</u> Գրավոր նյութի (օրինակ՝ գրքերի, ցուցումների, թերթերի, սովորական տեքստով կամ Բրայլի այբուբենով գրված) ընկալմանն ու մեկնաբանմանն առնչվող գործողություններ կատարելը՝ ընդհանուր գիտելիքներ կամ հատուկ տեղեկություններ ստանալու նպատակով:		
d170	<u>Գրելը</u> Նշանային համակարգ կամ լեզու գործածելը կամ գրի առնելը՝ տեղեկություն հաղորդելու նպատակով (ստեղծագործություն տպելը, Բրայլի այբուբենով գրելը), ինչպես օրինակ՝ իրադարձություններ կամ մտքեր գրի առնելը (ներառյալ ստեղծագործություն տպելը, Բրայլի այբուբենով գրելը)		
d172	<u>Հաշվելը/հաշվարկելը</u> Մաթեմատիկական սկզբունքների հիման վրա՝ բառերով ձևակերպված խնդիրների լուծման համար հաշվելը/հաշվարկներ կատարելը, արդյունքներն արտահայտելը կամ գրելը (ստեղծագործություն տպելը, Բրայլի այբուբենով գրելը), օրինակ՝ երեք թվի գումար հաշվարկելը:		
d175	<u>Խնդիրներ լուծելը</u> Հարցադրումների կամ իրավիճակների համար լուծումներ գտնելը՝ հարցերի էությունը որոշելու և վերլուծելու, տարբերակներ և լուծումներ կազմելու, լուծումների հնարավոր արդյունքները գնահատելու և ընտրված լուծումը կատարելու միջոցով		
d177	<u>Որոշումներ կայացնելը</u> Ընտրություն կատարել մի շարք տարբերակներից, իրագործել ընտրված տարբերակը և գնահատել ընտրված տարբերակի արդյունքները, ինչպես օրինակ՝ որոշակի իր ընտրելը և գնելը, կամ մի շարք առաջադրանքների թվից որոշել կատարել անհրաժեշտ մեկ առաջադրանք և այն կատարել՝		

ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ		Կատարողականի որակիչ	Կարողության որակիչ
	բացառությամբ մտածելու (d163), խնդիրներ լուծելու (d175):		
d2. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԱՌԱՋԱԴՐԱՆՔՆԵՐ ԵՎ ՊԱՀԱՆՋՆԵՐ			
d210	Առանձին առաջադրանքներ կատարելը Առաջադրանքի կատարումը սկսելը, ժամանակի, տարածության և առաջադրանքի համար նախատեսվող նյութերի օգտագործումը կազմակերպելը, առաջադրանքի կատարման ժամանակը սահմանելը և առաջադրանքը կատարելը, ավարտելը և դրա արդյունքներն ամրապնդելը:		
d230	Առօրյա կյանքը կազմակերպելը Պարզ կամ բարդ համակարգված գործողություններ իրականացնելը, առօրյա կյանքը կամ պարտականությունների, օրվա ռեժիմը պլանավորելը, կառավարելն ու կատարելը, սեփական ժամանակը պլանավորելը և կառավարելը		
d240	Սթրեսը և այլ տեսակի հոգեբանական լարվածությունը կառավարելը Բարդ կամ պարզ գործողություններ կատարելիս հոգեբանական լարվածությունը կառավարելը և վերահսկելը, օրինակ՝ ծնողները շտապեցնում են առաջադրանքը որոշակի ծամկետում ավարտելը կամ երեխաների մեծ խմբի մասին հոգ տանելը, նոր միջավայրում սթրեսը, ճգնաժամը կառավարելը:		
d250	Սեփական վարքագիծը կառավարելը Նոր իրավիճակներին, մարդկանց կամ փորձառությանը համապատասխան՝ պարզ կամ բարդ և ուղղորդված գործողություններ իրականացնելը կատարելը, ինչպես օրինակ՝ գրադարանում լուռ մնալը		

ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ		Կատարողականի որակիչ	Կարողության որակիչ
d3. ՀԱՂՈՐԴԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ			
d310	Հաղորդակցվելիս բանավոր հաղորդագրություններն ընկալելը Բանավոր հաղորդագրությունների բառացի ենթադրվող իմաստները ընկալելը		
d315	Հաղորդակցվելիս ոչ վերբալ հաղորդագրություններ ընկալելը Ժեստերով, նշաններով և նկարներով փոխանցվող հաղորդագրությունների ուղիղ և փոխաբերական նշանակությունների ընկալումը: Ներառյալ ժեստերի լեզուն, ընդհանուր նշանները, նկարները և լուսանկարները ընկալելը:		
d330	Խոսելը Բառերի, արտահայտությունների կամ բանավոր խոսքի առավել երկար պարբերությունների արտաբերումը, ուղիղ և փոխաբերական իմաստներով պարզ և բարդ հաղորդագրություններ կազմելը		
d345	Գրավոր հաղորդագրություններ կազմելը Գրավոր խոսքի միջոցով փոխանցվող հաղորդագրությունների բառացի և ենթադրվող իմաստներն արտահայտելը:		
d350	Ջրույցը Մտքերի և գաղափարների փոխանակում սկսելը, շարունակելը և ավարտելը՝ բանավոր, գրավոր խոսքի, ժեստերի լեզվի կամ լեզվական այլ միջոցների օգնությամբ, ծանոթ կամ անծանոթ մեկ կամ մի քանի անձանց հետ՝ ֆորմալ կամ ոչ ֆորմալ իրավիճակներում:		
d355	Քննարկումը Հարցի ուսումնասիրությունը կամ բանավեճը սկսելը, շարունակելը և ավարտելը, դրան ձև հաղորդելը և ավարտելը:		
d360	Հաղորդակցության սարքեր և մեթոդներ օգտագործելը		

ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ		Կատարողականի որակիչ	Կարողության որակիչ
	Հաղորդակցության նպատակով սարքեր, մեթոդներ և այլ միջոցներ օգտագործելը, ինչպես օրինակ՝ ընկերոջը հեռախոսով զանգահարելը՝ ներառյալ հեռահաղորդակցության սարքեր, տպագրական մեքենաներ և հաղորդակցության մեթոդներ օգտագործելը:		
d4. ՇԱՐԺՈՒՆԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ			
d440	<u>Դաստակի նուրբ շարժումներ կատարելը</u> Առարկաները գործածելուն առնչվող համակարգված գործողություններ կատարելը, առարկաները վերցնելը, գործածելը և բաց թողնելը ձեռքի, մատների կամ մեծ մատի օգնությամբ, ինչպես օրինակ՝ սեղանից մետաղադրամներ վերցնելը կամ բռնակը պտտելը:		
d450	Քայլելը Ոտքով կարճ տարածություններում՝ տանը, բակում, տեղաշարժվելը		
d470	Փոխադրամիջոցից օգտվելը <i>Օգտվելը հանրային փոխադրամիջոցից՝ ավտոբուսից, միկրոավտոբուսից, տաքսուց կամ մասնավոր փոխադրամիջոցից՝ որպես ուղևոր:</i>		
d5. Ինքնասպասարկումը			
d510	Լվացվելը – լոգանք ընդունելը Սեփական մարմինը ամբողջությամբ կամ դրա մասերը լվանալը և չորացնելը		
d520	Մարմնի խնամքը Մարմնի մասերի՝ մաշկի, դեմքի, ատամների, գլխամաշկի, եղունգների խնամքն իրականացնելը		
d530	Բնական կարիքները հոգալը Արտաթորանքը (միզարձակում և կղազատում) հեռացնելու պահանջն զգալը, իրականացնելը և դրանից հետո մարմինը մաքրելը		
d540	Հագնվելը Կոշիկներն ու հագուստը հագնելու և հանելու		

ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ		Կատարողականի որակիչ	Կարողության որակիչ
	իամաձայնեցված գործողություններ կատարելիս, կլիմայական և սոցիալական պայմաններին հետևելը		
d550	Ուտելը Մնունդն ստանալու կարիքը զգալը և ուտելուն ուղղված գործողություններ կատարելը, այն բերանին մոտեցնելը, կտրատելը և այլն:		
d560	Խմելը Խմելու կարիք զգալը և ըմպելիքով տարան վերցնելը, այն բերանին մոտեցնելը և ըմպելիքը տվյալ մշակույթում ընդունված եղանակով խմելը, խմելու համար նախատեսված հեղուկներ խառնելը, ժամանակ առ ժամանակ խառնելը և լցնելը, շշեր և թիթեղամաններ բացելը, ծողիկով խմելը կամ հոսող ջուր խմելը՝ ծորակից կամ աղբյուրից:		
d570	Սեփական առողջությանը հետևելը Սեփական անձի առողջության մասին հոգալը, սննդակարգը և ֆիզիկական պատրաստվածության մակարդակը պահպանելը, առողջությանը հետևելը		
d6 ԿԵՆՑԱՂԸ			
d620	Ապրանքներ և ծառայություններ ձեռք բերելը Առօրյա կյանքի համար անհրաժեշտ բոլոր ապրանքները և ծառայություններն ընտրելը, ձեռք բերելը և դրանք փոխադրելը:		
d630	Կերակուր պատրաստելը Սեփական անձի կամ այլ անձանց համար պարզ կամ բարդ կերակուրների պատրաստումը ծրագրելը, կազմակերպելը, դրանք պատրաստելը և մատուցելը, ինչպես օրինակ՝ ուտելու համար պիտանի սննդամթերք և ուտելիք ընտրելը, ուտեստ պատրաստելու համար բաղադրամասերն իրար միացնելը, էլեկտրաէներգիայի միջոցով կերակուր, սառը ուտեստ և ըմպելիք պատրաստելը, ինչպես նաև սննդամթերքը մատուցելը՝ տարիքին իամապատասխան:		

ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ		Կատարողականի որակիչ	Կարողության որակիչ
d640	Տնային գործեր անելը Տանը մաքրություն անելը, հագուստներ լվանալը և չորացնելը, խոհանոցը և սպասքը մաքրելը, կենցաղային տեխնիկա օգտագործելը, աղբը թափելը		
d650	Կենցաղային իրերի մասին հոգ տանելը Կացարանի, կենցաղային իրերի, տեխնիկայի, փոխադրամիջոցի, բույսերի, կենդանիների մասին հոգ տանելը:		
d7. ՄԻՋԱՆՁՆԱՅԻՆ ՇՓՈՒՄԸ ԵՎ ՀԱՐԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ			
d710	Հիմնական միջանձնային փոխհարաբերու- թյուններ Հարաբերություններում հար-գանք, ջերմություն, երախտա-գիտություն և հանդուրժողակա-նություն ցուցաբերելը, հարա-բերություններում քննադա- տությանը և սոցիալական ազդակներին արձագանքելը և հարաբերություններում համապատասխան ֆիզիկական կոնտակտ ունենալը		
d720	Բարդ միջանձնային փոխհարաբերություններ Այլ մարդկանց հետ շփումը պահպանելը և կառավարելը՝ տվյալ իրավիճակում և հասարակության համար ընդունելի եղանակով, ինչպես օրինակ՝ հույզերը և մղումները զսպելու, լեզվական և ֆիզիկական ագրեսիան կառավարելու, սոցիալական շփման մեջ ինքնուրույն գործելու, ինչպես նաև հասարակական կանոններին և պայմանականություններին համապատասխան գործելու միջոցով՝ սոցիալական կանոններին համապատասխան շփվելը և սոցիալական տարածություն պահպանելը:		
d740	Ֆորմալ հարաբերություններ Ֆորմալ միջավայրում ուսուցիչների, մասնագետների կամ ծառայություններ		

ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ		Կատարողականի որակիչ	Կարողության որակիչ
	մատուցողների հետ կոնկրետ հարաբերություններ հաստատելը և պահպանելը		
d760	Ընտանեկան հարաբերություններ Անմիջական ընտանիքի, մերձավոր ազգականների հետ ազգակցական հարաբերություններ հաստատելը և պահպանելը		
d8. ԿՅԱՆՔԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԲՆԱԳԱՎԱՌՆԵՐԸ			
d825	Նախնական մասնագիտական ուսուցումը Արհեստի , աշխատանքի կամ մասնագիտության հետ կապված զբաղվածության նախապատրաստվելու նպատակով մասնագիտական վերապատրաստման ծրագրի բոլոր գործընթացներում ներգրավվելը ուսումնական նյութը սովորելը		
d830	Բարձրագույն կրթությունը Նախադպրոցական, դպրոցական, արհեստի կամ մասնագիտության հետ կապված կրթական ծրագրի բոլոր գործընթացներում ներգրավվելը և ուսումնական նյութը սովորելը /ըստ տարիքի ընդգծել շեղատառերով գրված բառերից որևէ մեկը/:		
d845	Աշխատանք գտնելը, պահպանելը և աշխատանքից դուրս գալը Աշխատանք փնտրելը, գտնելը և ընտրելը, աշխատանքի ընդունվելը և առաջարկ ընդունելը, աշխատանք պահպանելը, զբաղմունքի կամ մասնագիտության մեջ առաջխաղացում ունենալը: Վարձատրության դիմաց աշխատանքային առաջա-դրանքները կատարելը		
d880	Խաղերի մեջ ներգրավվելը <i>Առարկաներով, խաղալիքներով, նյութերով կամ խաղերով նպաստակառնողված, հետևողական կերպով զբաղվելը՝ ինքնուրույն կամ այլ անձանց հետ միասին:</i>		

ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ		Կատարողականի որակիչ	Կարողության որակիչ
d9. ՀԱՄԱՅՆՔԱՅԻՆ ԿՅԱՆՔԸ			
d910	Համայնքային կյանքը Համայնքի սոցիալական կյանքում ներգրավվելը, ինչպես օրինակ տարբեր տիպի պաշտոնական և ոչ պաշտոնական արարողություններին մասնակցելը՝ համերգներ, միջոցառումներ, հարսանիքներ, հոգեհանգիստ, հավաքույթներ այգիներում և փողոցներում, սրճարաններում և այլն		
d920	Հանգիստը և ժամանացը Ցանկացած տեսակի խաղային, ժամանցային միջոցառումներին մասնակցելը, սիրելի զբաղմունքով, հանգստով զբաղվելը		

20

(e)ՄԻՋԱՎԱՅՐԱՅԻՆ ԳՈՐԾՈՆՆԵՐ

ՄԻՋԱՎԱՅՐԱՅԻՆ ԳՈՐԾՈՆՆԵՐ		Որակիչներ՝ խոչընդոտ
e1. ԱՐՏԱԴՐԱՆՔ ԵՎ ՏԵԽՆՈԼՈԳԻԱՆԵՐ		
e110	Անձնական սպառման ապրանքներ կամ նյութեր Ներքին ընդունման նպատակով սննդամթերքի, ըմպելիքի և դեղորայքի անհրաժեշտությունը	
e115	Առօրյա կյանքում անձնական օգտագործման արտադրանք և տեխնոլոգիաներ Առօրյա կյանքում անհրաժեշտ իրերի/պարագաների, ինչպես օրինակ՝ համապատասխան հագուստ, հարմարեցված կահույք, կենցաղային սարքերի, ընդհանուր նշանակության օժանդակ արտադրանքների անհրաժեշտությունը	
e125	Հաղորդակցության համար նախատեսված արտադրանք և տեխնոլոգիաներ Տեղեկատվություն ուղարկելու և ստանալու սարքերի ու տեխնոլոգիաների՝ լսողական, ձայնաստեղծ, հեռախոսային սարքերի, ավտոմատացված սարքերի անհրաժեշտությունը	
e135	Աշխատանքի համար նախատեսված արտադրանք և տեխնոլոգիաներ	

ՄԻՋԱՎԱՅՐԱՅԻՆ ԳՈՐԾՈՆՆԵՐ		Որակիչներ՝ խոչընդոտ
	Աշխատանքին գործունեությունը օժանդակելու համար օգտագործվող սարքավորումների, արտադրանքի և տեխնոլոգիաների առկայությունը կամ բացակայությունը	
e150	Հանրային օգտագործման շինությունների համար նախատեսված նախագծային, շինարարական և շենքային արտադրանք և տեխնոլոգիաներ արտադրանք և տեխնոլոգիաներ, որոնք նախագծվում և կառուցվում են հանրային շինություններում ու դրանցից դուրս անձին հարմարեցված միջավայրի ձևավորման համար՝ այդ թվում՝ դիզայնը, մուտքերի և ելքերի, ներքին հարմարությունների և ցուցանակների կառուցումն ու հարմարեցումը:	
e155	Սեփական տան, շինությունների համար նախատեսված նախագծային, շինարարական ու բնակարանային պայմաններ և տեխնոլոգիաներ Տուն կամ բնակարան ներս ու դուր անելիս, տան կամ բնակարանի ներսում տեղաշարժվելիս պայմանների առկայությունը կամ բացակայությունը	
e2. ՇՐՋԱԿԱ ԲՆԱԿԱՆ ՄԻՋԱՎԱՅՐԸ ԵՎ ԴՐԱ ՎՐԱ ՄԱՐԴԱԾԻՆ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅՈՒՆԸ		
e250	Ձայնը Երևույթ, որը լսվում է կամ կարող է լսվել, և խոչընդոտում է անձի գործունեությանը, ինչպես օրինակ՝ շրխկոցը, զանգը, երգը, շվոցը, ճիչը կամ բզզոցը՝ ներառյալ ձայնի ուժգնությունը, ձայնի որակը	
e3. ԱՋԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՀԱՐԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ		
e310	Անմիջական ընտանիքի անդամներ Անմիջական ընտանիքի անդամների կողմից ֆիզիկական օգնություն և հոգեբանական աջակցության առկայությունը կամ բացակայությունը	
e320	Ընկերներ Անձիք, որոնց հետ գոյություն ունեն մոտիկ և շարունակական հարաբերություններ, որոնց բնորոշ է վստահությունը և փոխադարձ օժանդակությունը	
e340	Անձնական խնամքի ծառայություններ մատուցող անձինք և անձնական օգնականներ	

ՄԻՋԱՎԱՅՐԱՅԻՆ ԳՈՐԾՈՆՆԵՐ		Որակիչներ՝ Խոչընդոտ
	Անձնական խնամք տրամադրողների, անձնական օգնականների (բացառությամբ ընտանիքի անդամների) հետ ունեցած փոխհարաբերությունները	
e355	Առողջապահության ոլորտի մասնագետներ օր՝ բժիշկների, բուժքույրերի, հոգեթերապևտների, լոգոպեդների, սուրդոլոգների, վնասվածքաբան-օրթոպեդների, բուժ-սոցիալական ծառայության աշխատողների աջակցությունը և հարաբերությունները	
e4. ՎԵՐԱԲԵՐՄՈՒՆՔ		
e410	Անմիջական ընտանիքի անդամների վերաբերմունքը Անմիջական ընտանիքի անդամների ընդհանուր կամ որևէ հարցի շուրջ հստակ կարծիքը և համոզմունքը՝ անձի կամ սոցիալական, տնտեսական և այլ հարցերի շուրջ, որոնք ազդում են անձի վարքագծի և գործողությունների վրա:	
e420	Ընկերների անձնական վերաբերմունքը, որն ազդում են անձի վարքագծի և գործողությունների վրա:	
e440	Անձնական խնամք տրամադրողների և անձնական օգնականների վերաբերմունքը՝ անձնական խնամքի ծառայություն մատուցող անձանց և անձնական օգնականների ընդհանուր կամ որևէ հարցի շուրջ կոնկրետ կարծիքը և համոզմունքը անձի կամ այլ հարցերի մասին, որոնք ազդում են վարքագծի և գործողությունների վրա:	
e450	Առողջապահության ոլորտի մասնագետների անձնական վերաբերմունքը Առողջապահության ոլորտի մասնագետների վերաբերմունքը, կոնկրետ կարծիքը, համոզմունքը ընդհանուր կամ որևէ հարցի մասին, որոնք ազդում են անձի վարքագծի կամ գործողությունների վրա	
e460	Հասարակության վերաբերմունքը Հասարակության, սոցիալական խմբի ընդհանուր կամ որևէ հարցի շուրջ կոնկրետ վերաբերմունքը, որն ազդում է խմբի կամ անձի վարքագծի կամ գործողությունների վրա:	
e5. ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ, ՈԼՈՐՏԱՅԻՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ		
e540	Տրանսպորտային ծառայություններ, համակարգեր՝ տրանսպորտային ծառայության կամ միջոցի առկայությունը և	

ՄԻՋԱՎԱՅՐԱՅԻՆ ԳՈՐԾՈՆՆԵՐ		Որակիչներ՝ Խոչընդոտ
	մատչելիությունը	
e570	Սոցիալական ապահովության ծառայություններ, համակարգեր՝ պետական աջակցության և սոցիալական ապահովության ծառայությունների առկայությունը և մատչելիությունը, որոնց նպատակն է աջակցություն ապահովել /նպաստ, և այլն/	
e580	Առողջապահական ծառայություններ Առողջապահական ծառայությունների, համակարգերի առողջական խնդիրների կանխարգելման, բուժման, վերականգնողական բուժման և առողջ ապրելակերպի խթանման համար առկա ծառայությունների առկայությունը և մատչելիությունը	
e585	Կրթության և վերապատրաստման ծառայություններ, համակարգեր Կրթության, վերապատրաստման, հմտությունների ձեռք բերման, պահպանման և կատարելագործման հետ կապված ծառայությունների մատչելիությունը	
e590	Աշխատանքի և զբաղվածության ծառայությունները, համակարգերը և այդ ոլորտի քաղաքականությունը՝ ծառայություններ, համակարգեր և քաղականություն որոնք վերաբերվում են գործազուրկ, այլ աշխատանք փնտրող անձանց համար աշխատանք գտնելուն և/կամ արդեն աշխատող անձանց օժանդակելուն:	